

O'ZBEKISTON YOSHLARI FAROVONLIGINING TAHLILI: JAHON QADRIYATLARI TADQIQOTI (WORLD VALUES SURVEY) MA'LUMOTLARI ASOSIDA

Ra'no AXMEDOVA,

*O'zbekiston Respublikasi yoshlar ishlari agentligi
huzuridagi Yoshlar muammolarini o'rganish va
istiqbolli kadrlarni tayyorlash instituti tayanch
doktoranti.*

Annotatsiya: Maqola O'zbekiston yoshlari farovonligini tadqiq etishga bag'ishlangan bo'lib, uning metodologik asosini World Values Survey (WVS) ma'lumotlari tashkil etadi. Tadqiqotda oltinchi (2011) va yettinchi (2022) to'liqlarning kodlangan ma'lumotlari ikkilamchi tahlil qilingan. Tahlil jarayonida nafaqat an'anaviy iqtisodiy ko'rsatkichlar, balki baxt va hayotdan qoniqish darajasi, sog'liq va moliyaviy ahvolni baholash kabi subyektiv indikatorlar ham qamrab olingan. Bunday multidisiplinar yondashuv ijtimoiy-madaniy muhitdagi dinamik o'zgarishlarni aniqlash hamda yoshlar hayoti sifatiga bevosita ta'sir etuvchi omillarni belgilash imkonini beradi. Olingan xulosalar davlatning yoshlarga oid siyosati va ijtimoiy rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqishda, inson kapitalini mustahkamlashga qaratilgan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: yoshlar, farovonlik, World Values Survey, baxt darajasi, hayotdan qoniqish, moddiy holatni baholash.

KIRISH. Yoshlarning moddiy farovonligi nafaqat ularning asosiy ehtiyojlarini qondirish qobiliyatini, balki jamiyatdagi ijtimoiy harakatchanlik, turmush darajasi va umumiy barqarorlikni shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. So'nggi o'n yilliklarda ushbu hodisani o'rganishning ilmiy yondashuvlari va uslublari an'anaviy va innovatsion usullarni qamrab olgan holda sezilarli darajada kengaydi. Tadqiqot amaliyotida ushbu hodisani o'rganishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan (AKT) foydalanishga e'tibor kuchaymoqda. Bu esa onlayn so'rovlar, ijtimoiy tarmoqlar monitoringi, katta hajmdagi ma'lumotlar tahlili kabi yangi usullar yordamida ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish imkonini bermoqda.

Moddiy farovonlikni aniqlashning nazariy yondashuvlarini ko'rib chiqaylik. «Moddiy farovonlik» atamasi odatda daromad darajasi va mulk holati bilan bog'liq. Biroq zamonaviy tadqiqotlarda bu tushunchaning ta'lim, sog'liqni saqlash va ish joylari imkoniyatlari, shuningdek, hayot sifati kabi jihatlarni

qamrab olgan yanada kengroq talqini paydo bo'lmoqda.

Yoshlarning moddiy farovonligini qo'llab-quvvatlashga innovatsion yondashuvlar haqida so'z yuritganda, so'nggi yillarda ko'plab mamlakatlar yoshlarning moddiy ahvolini yaxshilash uchun yangi dasturlar ishlab chiqa boshlaganini ta'kidlash lozim. Bu dasturlarga uy-joy subsidiyalari, bepul ta'lim va sog'liqni saqlash xizmatlaridan foydalanish imkoniyatlari, shuningdek, yoshlar orasida startaplar va tadbirkorlikni rag'batlantirish dasturlari kiradi. Misol uchun, Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida mehnat migratsiyasi dasturlari joriy etilgan. Bu dasturlar kambag'al hududlardan kelgan yoshlarga boshqa mamlakatlarda ish topishga ko'maklashib, ularning moliyaviy ahvolini yaxshilashga xizmat qilmoqda [1].

Yoshlarning moddiy farovonligini o'rganishning zamonaviy metodologiyalari nazariy yondashuvlar va amaliy usullarning keng qamrovini o'z ichiga oladi. Miqdoriy va sifatiy tadqiqotlarni uyg'unlashtirish, shuningdek, ko'p omilli ko'rsatkichlar va subyektiv

baholardan foydalanish ushbu murakkab hodisa-ning yanada to'liqroq manzarasini yaratish imkonini beradi. Ushbu tadqiqotlar asosida yoshlarning moddiy ahvolini yaxshilash, ularning ijtimoiy harakatchanligini oshirish va hayot sifatini yuksaltirishga qaratilgan samarali siyosatni ishlab chiqish mumkin.

METODOLOGIYA. Yoshlar farovonligini oshirish mexanizmi sifatida axborot-kommunikatsiya makonining ta'sirini o'rganish maqsadida ma'lumotlarni ikkilamchi tahlil qilish usuli asosida tadqiqot o'tkazildi. Jahon qadriyatlari tadqiqoti (World Values Survey, WVS) ning ochiq joylangan kodlashtirilgan ma'lumotlari asosida farovonlik ko'rsatkichlariga tegishli natijalar tahlil qilindi [2]. WVS - ijtimoiy fanlar sohasidagi olimlar tarmog'i bo'lib, u qadriyat yo'nalishlarini va ularning ijtimoiy-madaniy rivojlanish, hayot sifati hamda demokratiyaga ta'sirini o'rganadi. WVS EVS (European Values Study) asosida vujudga kelgan. Ma'lumotlar bazasida respondentlarning turli hayotiy qadriyatlarga munosabati haqidagi savollarga bergan javoblari saqlanadi. Bundan tashqari, bazada respondentlarning shaxsiy xususiyatlari va ularning oila a'zolari haqida ma'lumotlar mavjud. Unda din, siyosat, axloqiy qarashlar va qadriyatlar masalalari yoritilgan. So'rovnomalarda respondentlarning bandligi va daromadlari to'g'risidagi savollar ham o'rin olgan. World Values Survey ma'lumotlar bazasi 1981-yildan 2022-yilgacha bo'lgan davrda (1981-1984, 1990-1994, 1995-1998, 1999-2004, 2005-2009, 2010-2014 va 2017-2022) dunyoning

90 ta mamlakatidan to'plangan ma'lumotlarni o'z ichiga oladi. Bu ma'lumotlar insoniy qadriyatlarining o'zgarishi va ularning jamiyatning ijtimoiy-madaniy hayotiga ta'sirini o'rganishga qaratilgan [3].

ASOSIY QISM

WVS so'rovnomasi yoshlar farovonligining barcha muhim ko'rsatkichlari bo'yicha savollarni qamrab oladi. Shu sababli biz ushbu tadqiqot ma'lumotlarini yoshlar farovonligini aniqlash uchun asos sifatida tanlashga qaror qildik. O'rganishlarimiz natijasida yoshlar farovonligini tadqiq etish bo'yicha asosiy indikatorlar tanlab olgan edik: baxt va hayotdan mamnunlik darajalari, salomatlik, moddiy ahvolni baholash, xavfsizlik, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, bandlik va ta'lim [4,5,6]. Ushbu maqolada WVS tadqiqotining kodlangan ma'lumotlari asosida baxt va hayotdan mamnunlik darajalari, salomatlik, moddiy ahvolni baholash kabi indikatorlar javob bloklari ikkilamchi tahlil qilindi. Keyingi bosqichlarda xavfsizlik, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, bandlik va ta'lim kabi indikator bloklar bo'yicha natijalari ham e'lon qilinadi.

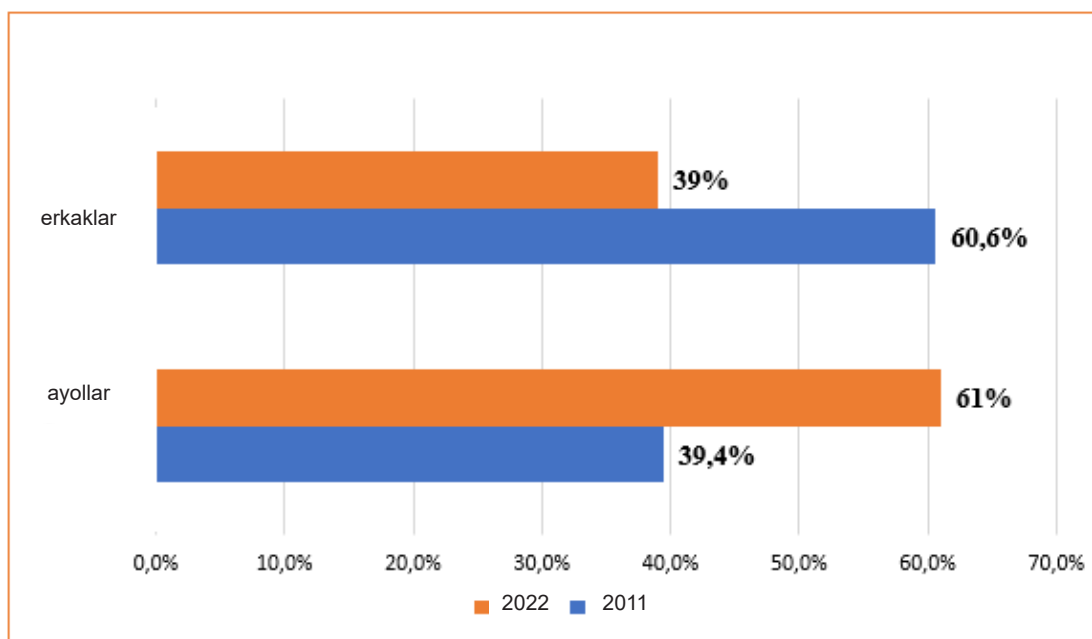
Shu bilan birga, yuqorida keltirilgan indikatorlar bo'yicha asosiy va yetarlicha to'g'ridan-to'g'ri savollar asosida tadqiqotning oltinchi va yettinchi to'liqlari ma'lumotlarini qiyosiy tahlil qilindi. Ma'lumotlar SPSS va Microsoft Excel dasturlari yordamida qayta ishlandi. Tahlil boshida biz ma'lumotlarni faqat 18-30 yoshdagi yoshlar kesimida ko'rsatishga moslashtirib oldik (1-rasm).

GL	KG	KH	KV	KW	LD
Q162	Q260	Q261	Q275	Q275A	Q279
10	1	1992	6	860005	1
5	1	1999	6	860005	4
1	2	1996	2	860002	1
7	1	1994	6	860005	2
1	2	1994	6	860005	1
1	1	1990	4	860004	2
5	1	1999	4	860004	1

1-rasm. Respondentlarning yoshi va tanlangan savollar bo'yicha kodlangan ma'lumotlar saralanishi

WVS ma'lumotlariga ko'ra, 2022-yilgi tadqiqot jami 1200 ta rasmiy intervyuni o'z ichiga olgan bo'lib, ularning 605 nafari yoshlardan iborat. 2011-yilda o'tkazilgan shunga o'xshash tadqiqotda 482 nafar yosh ishtirok etgan. Respondentlarning

ushbu soni 4% xatolik chegarasi bilan tanlanmaning vakilligini ta'minlash uchun yetarli hisoblanadi. Respondentlarning jinsi haqidagi ma'lumotlar bilan quyidagi diagrammada tanishish mumkin (2-rasm).

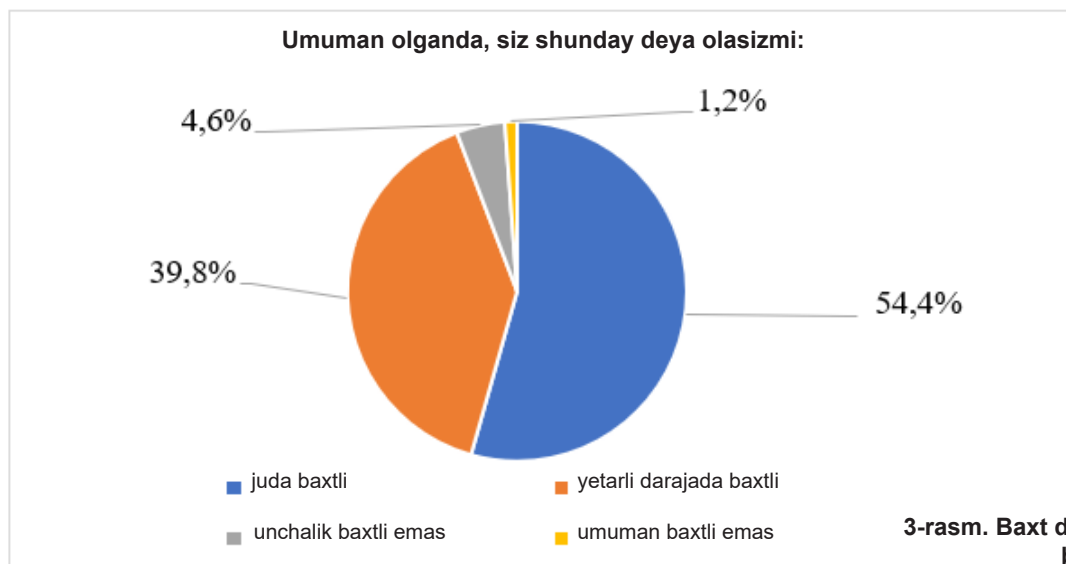

2-rasm. Respondentlar jinsi

O'zbekiston yoshlari farovonligini oshirish mexanizmi sifatida axborot-kommunikatsiya makonini o'rganish doirasida, yoshlar farovonligi ko'rsatkichlarini tadqiq etish masalasi dolzarbdir. Bu masala umumiy jihatdan ushbu makondagi yoshlarning ahvoli, kayfiyati va hayotdan mamnunligi haqida tasavvur hosil qiladi. Bundan tashqari, mazkur savollar hayotning turli jabhalarida yoshlarning dolzarb muammolari to'g'risida ma'lumot berishi mumkin. Shu boisdan, tadqiqot so'rovnomasining boshida respondentlarning o'z ahvoriga bergan subyektiv baholari aniqlanadi. Keyingi bosqichda esa axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ularning turmush darajasini oshirishdagi ta'sirini qamrab oluvchi savollar guruhi taqdim etiladi.

Respondentlar o'z ahvollariga subyektiv baho

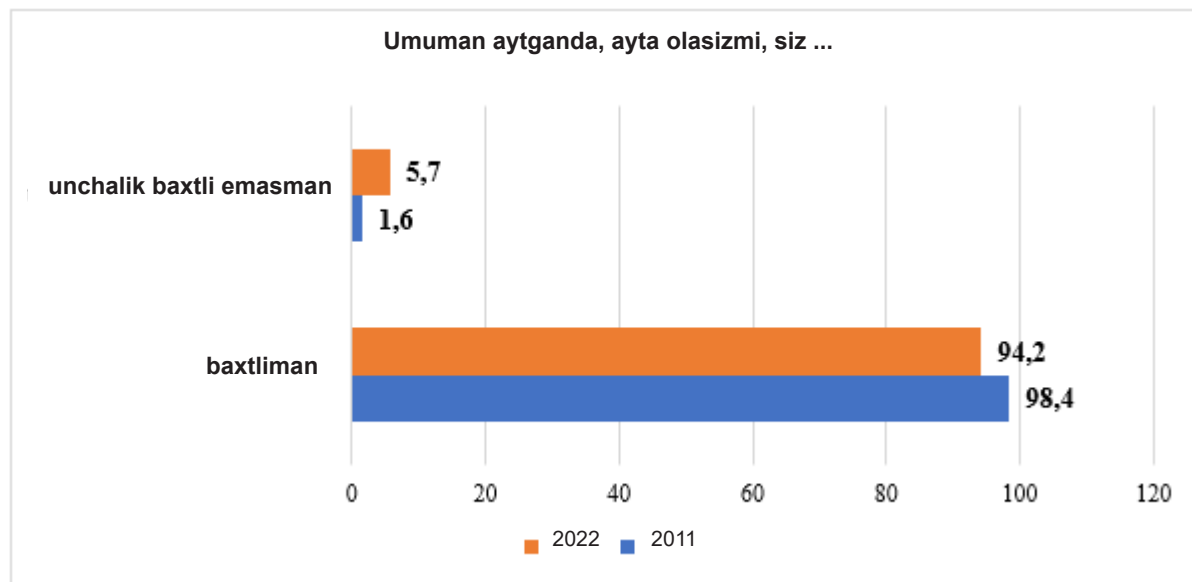
berish maqsadida bir qator savollarga javob berishdi. So'rovnomaning birinchi savoli yoshlarning baxtlik darajasini subyektiv baholashdan iborat edi. «O'zingizni baxtli deb ayta olasizmi?» degan savolga respondentlarning yarmidan ko'pi (54,4%) o'zlarini juda baxtli ekanliklarini bildirdilar, 39,8% hayotlaridan mamnun ekanliklarini ko'rsatdilar, 4,6% esa o'zlarini baxtli his qilmasliklarini ta'kidladilar. Ushbu ma'lumotlar Jahon baxt hisobotining natijalariga mos keladi. Unga ko'ra, O'zbekiston eng baxtli mamlakatlar reytingida 143 davlat orasida 47-o'rinni egallaydi [7]. Shunday qilib, mazkur tadqiqot natijalari mamlakatdagi baxtlik darajasining mavjud ko'rsatkichlarini tasdiqlaydi va to'ldiradi (3-rasm).

3-rasm. Baxt darajasini baholash

Baxt darajasini subyektiv baholash bo'yicha javoblarni umumlashtirib, so'rovda qatnashgan yoshlarning deyarli barchasi (94,2%) o'zini baxtli deb hisoblaydigan xulosaga kelindi. Respondentlarning «juda baxtli» va «yetarlicha baxtli» javoblarini umumiy yig'indi sifatida ko'rib chiqilganda, 2011-yilgi WVS tadqiqotining 6-to'liqindagi shunga o'xshash savol ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston yoshlarining

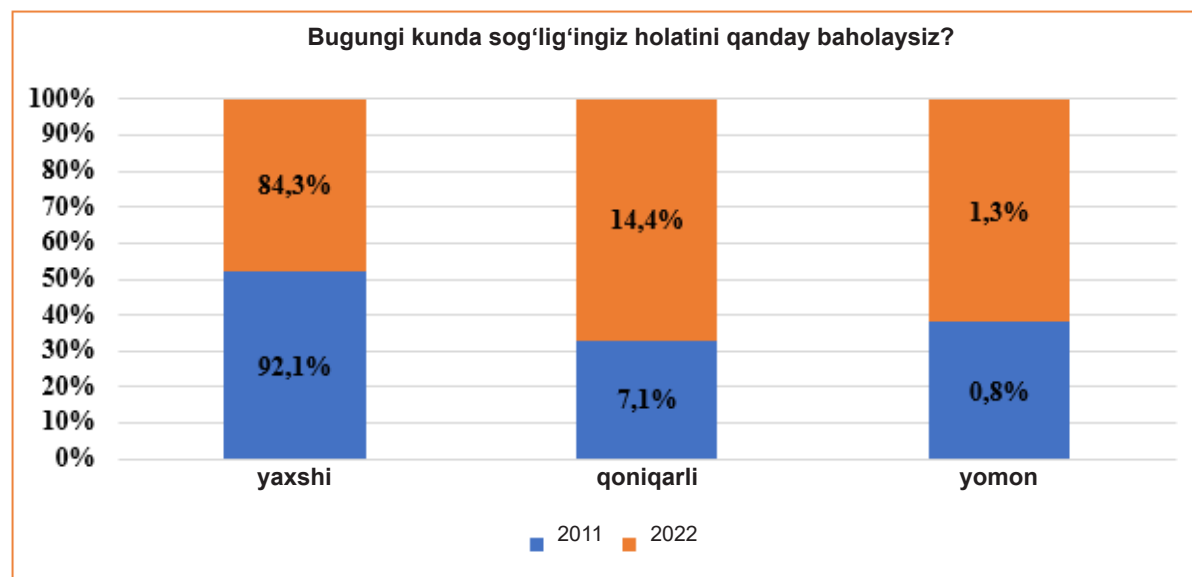
98,4 foizi baxtli edi. Demak, 2022-yil ma'lumotlariga ko'ra, bu ko'rsatkich 4,2 foizga pasaygan. Bu esa ikki barobar ko'proq respondentlar o'zlarini unchalik baxtli emas deb ta'kidlaganlarini anglatadi (5,7%). Mazkur ko'rsatkich yoshlarning ushbu avlodida o'z hayotidan norozilik tendensiyasi ortib borayotganini ko'rsatishi mumkin, holbuki 10 yil oldin yoshlar ancha baxtliroq bo'lgan (4-rasm).

4-rasm. Baxt darajasi baholarining taqqoslanishi

Keyingi savol hozirgi vaqtidagi o'z sog'lig'ini subyektiv baholashdan iborat edi, bunda yoshlarning ko'pchiligi o'z sog'lig'ining ijobiy holatini qayd etishdi (5-rasm). 2022-yilda yoshlarning 14,4 foizi sog'lig'ini qoniqarli deb baholagan bo'lsa, 2011-yilda bu

ko'rsatkich ikki baravar past (7,1%) edi. Shundan kelib chiqib, sog'liqni saqlash tizimi o'z rivojlanishida yetarlicha salbiy yo'nalishga ega, degan xulosaga kelish mumkin.

5-rasm. Salomatlik darajasini baholashning qiyosiy tahlili

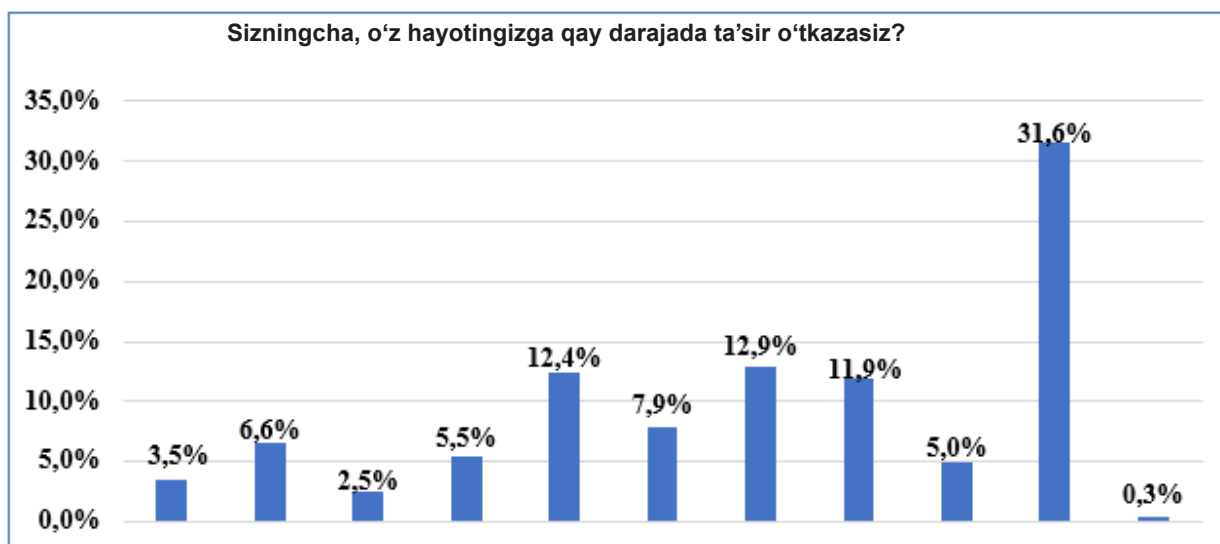
Salomatlik statistikasini keltirar ekanmiz, Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, funksional buzilishlar 10-14 yoshdagi o'smirlarning 10 foizida va 15-17 yoshdagi o'smirlarning 11 foizida eng keng tarqalganligini ta'kidlash joiz. Shuningdek, butun dunyo bo'yicha 10 yoshdan 19 yoshgacha bo'lgan har yettinchi yosh (14%) ruhiy kasalliklardan aziyat chekmoqda [8]. Tadqiqotimizga ko'ra, yoshlarning 14,4 foizi o'z salomatlik holatini qoniqarli, 1,3 foizi esa umuman yomon deb hisoblasa, bu salomatlik ko'rsatkichlari dunyo bo'yicha ko'rsatkichlardan ikki baravar yuqori ekan. O'smirlar va yoshlardagi bunday sog'liq muammolari ijtimoiy qiyinchiliklar, ruhiy kasalliklar, psixoaktiv moddalarni iste'mol qilish va kiber-ijtimoiylashuv tufayli kelib chiqishi mumkin.

Farovonlik darajasini oshirishning muhim omili odamlarning o'z hayotida ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirishga bo'lgan ruhiy tayyorgarligi hisoblanadi. Ushbu fikr ikki tomonlama nazariy asosga ega. ikki tomonlama nazariy asosga ega. Sotsiologik nuqtai nazardan, bu tayyorgarlik insonlarga R. Merton tomonidan ishlab chiqilgan tarkibiy imkoniyatlar (masalan, yuqori ijtimoiy mobillik) [9] va P. Burdye [10] yoki J. Kolman [11] tomonidan ta'riflangan ijtimoiy kapitalni kengaytirish uchun yangi ijtimoiy tarmoqlarga muvaffaqiyatli integratsiyalashishga imkon beruvchi ijtimoiy-psixologik vositachi vazifasini o'taydi. Bunday tayyorgarlikning yo'qligi ijtimoiy cheklov va resurslar doirasining torayishiga

olib keladi. Psixologik jihatdan esa, tayyorgarlik J. Prochaska va K. DiKlemente yaratgan transteoretik modeliga asoslangan asosiy ichki resurs bo'lib, u harakatga o'tish uchun "Tayyorgarlik" bosqichi sifatida qoraladi [12]. Bu fikr, shuningdek, A. Banduraning O'z-o'zini samaradorlik nazariyasi [13] va F. Luthans tomonidan taklif qilingan Psixologik kapital (PsyCap) konsepsiyasiga [14] tayanadi. PsyCap zarur bo'lgan o'z-o'zini samaradorlik, umid va barqarorlikni ta'minlab, tarkibiy imkoniyatlar shaxsiy darajada yuqori farovonlikka erishish uchun muvaffaqiyatli amalga oshirilishini kafolatlanishini nazarda tutadi.

Xususan, yoshlar o'z hayotlarining kechishiga qay darajada ta'sir ko'rsatadi, degan savolga faqat uchdan bir qismi (31,6%) o'zlarining kuchli ta'sirini ta'kidlagan bo'lsa, 3,5 foizi buning mutlaqo aksini bildirgan (6-rasm).

Bu o'rinda shkala ko'rsatkichlarini ijobiylik va salbiylik darajasiga ko'ra guruhlash maqsadga muvofiq. Agar shkala bo'yicha 1 dan 3 gacha bo'lgan baholar (12,6%) yoshlarning o'z hayotiga ta'sirining zaifligini ko'rsatsa, 4-6 baholarni (25,8%) bu masalada yetarlicha ikkilanishni aks ettiradigan neytral ko'rsatkichlar deb hisoblash mumkin. Shkala bo'yicha 7-10 ko'rsatkichlar birgalikda 61,3 foizni tashkil etadi. Demak, yoshlarning aksariyat qismi o'z hayoti ustidan muayyan nazoratni his qiladi. Shu bilan birga, atigi 2 nafar respondent javob berishdan bosh tortgan.

6-rasm. O'z hayotiga ta'sirni baholash

Keyingi savollar bloki yoshlarning ruhiy holatini o'rganishni davom ettirib, ko'proq ularning hayotdan qoniqishini aniqlashga qaratilgan. Hayotidan mutlaqo qoniqmagan yoshlar 4,1 foizni, to'liq qoniqqanlar esa 24,1 foizni tashkil etdi. Ta'kidlash joizki, 4-6 ball shkalasi bo'yicha jami 29,4 foiz

yetarli darajada qoniqishini bildirgan. Buni 7-10 ball oralig'idagi umumiy natijalar ham tasdiqlaydi - respondentlarning yarmidan ko'pi (54%) o'z hayotidan mamnunligini ifodalagan.

Yoshlarning 5 foizi o'z moliyaviy ahvolidan qoniqmasligini bildirgan bo'lsa, ularning beshdan bir

qismi (20,5%) to'liq qoniqish hosil qilgan. Bu yerda 4-6 shkalalar bo'yicha yetarlicha yuqori ko'rsatkichlar mavjud bo'lib, jami respondentlarning uchdan bir qismini (31,8%) tashkil etadi. Shuningdek, shkala bo'yicha 7-10 ballni umumlashtirganda, yoshlarning

yarmidan ko'pi (53,7%) o'z moliyaviy ahvolidan mamnunligini ko'rish mumkin. Yana bir bor ta'kidlash lozimki, yoshlarning umuman hayotidan qoniqishi haqidagi savolga ham xuddi shunday umumiy ko'rsatkich xos bo'lgan (1-jadval).

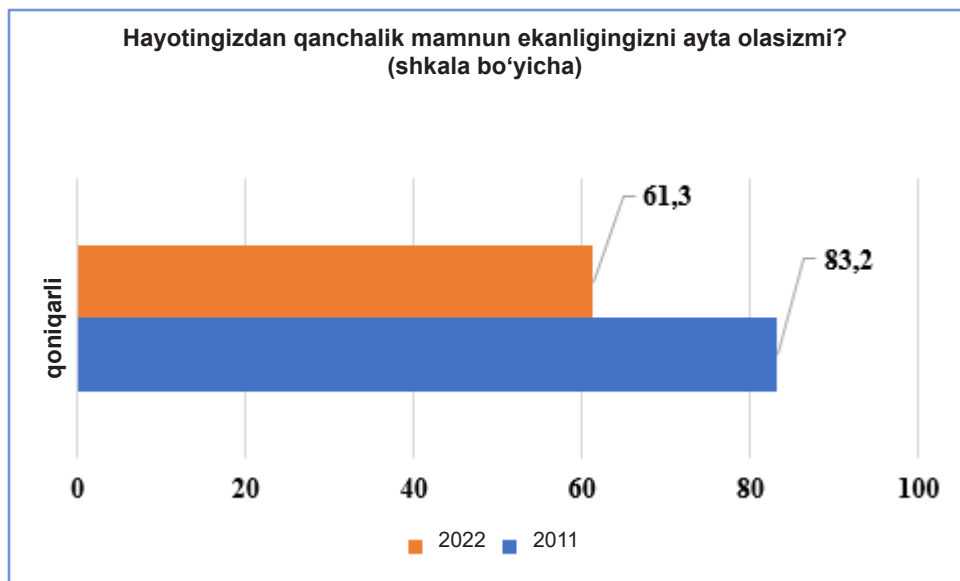
O'z hayoti va moliyaviy ahvolidan qoniqish darajasi

1-jadval

Shkala	O'z hayotidan mamnunlik	Moliyaviy ahvoldan qoniqish
Butunlay norozi	4,1%	5,0%
2	8,9%	5,6%
3	3,5%	3,1%
4	7,3%	5,0%
5	12,7%	13,6%
6	9,4%	11,4%
7	12,4%	12,6%
8	11,6%	14,9%
9	6,0%	8,4%
to'liq qoniqqan	24,1%	20,5%
Javob yo'q	-	-

Taqqoslash maqsadida respondentlarning ijobiy va salbiy javoblarini umumlashtirganimizda, 2022-yilda hayotdan mamnun bo'lgan yoshlar soni atigi 2/3 qismni (61,3%) tashkil etgani ma'lum bo'ldi. Bu ko'rsatkich tadqiqotning 6-to'liqidagi 83,2 foizlik

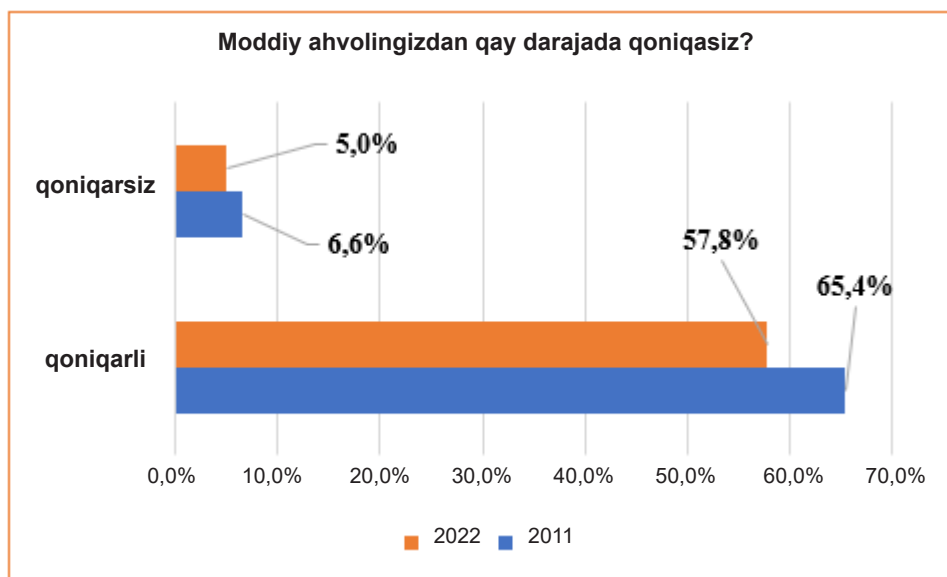
natijadan sezilarli darajada farq qiladi. Hayotdan qoniqish darajasidagi farq 21,8 foizni tashkil etib, bu yoshlar orasida hayotdan mamnunlik darajasi pasayib borayotganini ko'rsatmoqda (7-rasm).

7-rasm. Hayotdan qoniqish darajasini taqqoslash

Tadqiqotning 6-to'liqida ishtirok etgan respondentlarning 65,4 foizi moliyaviy qoniqishni bildirgan, bu joriy to'liq natijalaridan 7,6 foiz (57,7 foiz) yuqoridir. Norozilar soni 7-to'liqiga (5%)

nisbatan 1,6 foizga ko'payib, 6,6 foizni tashkil etdi. O'n yillik farq bilan, o'z moliyaviy ahvolidan mamnun bo'lgan yoshlar soni o'rtacha 480 ming nafarga kamaydi (8-rasm).

8-rasm. Respondentlarning moliyaviy qoniqishini taqqoslash.

Hayotdan mamnunlik faqatgina odamlarning subyektiv qoniqishini aks ettiruvchi ko'rsatkich emas. Aslida, u davlat tomonidan to'laqonli hayot kechirish uchun yaratilgan ijtimoiy shart-sharoitlardan kelib chiqadi. Xususan, u bir necha sohalarini qamrab oladi: sog'liq, xavfsizlik, moliyaviy ahvol va umuman olganda, xalqning asosiy ehtiyojlarini qondirishga qaratilgan. Ushbu ta'rif "Ijtimoiy himoya tizimi" tushunchasiga mos keladi. Bu tizim jamiyatda kambag'allik va tengsizlikni kamaytirish, bandlikni qo'llab-quvvatlash, sog'liqni saqlash va aholining barcha qatlamlari uchun umr bo'yi ta'lim olish huquqini ta'minlash, oilalar va alohida shaxslarga hayotiy muammolar va qiyinchiliklarni yengishda yordam berishga qaratilgan strategiya va dasturlar majmuasidir [15]. Ya'ni, bu jamiyat a'zolarining oziq-ovqat va boshpana kabi insonning asosiy ehtiyojlarini qondira olishini ta'minlashga mo'ljallangan davlatning qo'llab-quvvatlash tizimidir [16].

XULOSA. World Values Survey (Jahon qadriyatlarini tadqiqoti (WVS)) tadqiqoti yoshlar farovonligini baholashning barcha ko'rsatkichlari:

salomatlik, hayotdan mamnunlik, moddiy ahvolni baholash, xavfsizlik, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish imkoniyati, bandlik va ta'lim bo'yicha savollarni o'z ichiga oladi. Ushbu maqolada baxt va hayotdan mamnunlik darajasi, salomatlik, moddiy ahvolni baholash kabi farovonlik indikatorlari bo'yicha tadqiqot natijalarining ikkilamchi tahlili amalga oshirildi.

Jahon qadriyatlarini tadqiqotining oltinchi (2011-yil) va yettinchi (2022-yil) to'liqlari kodlangan ma'lumotlarining ikkilamchi qiyosiy tahliliga ko'ra, yosh avlodning quyidagi holati aniqlandi: baxt darajasining 4,2 foizga pasayishi, hayotdan qoniqish ko'rsatkichlarining 21,8 foizga kamayishi, o'z salomatligini baholashning 7,8 foizga tushishi, moliyaviy holatidan qoniqishning 7,6 foizga pasayishi kuzatildi.

Yoshlar farovonligi holati bo'yicha to'liq tasavvurga ega bo'lish uchun yoshlarning xavfsizlik, bandlik, ma'lumot darajasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari kabi indikatorlarni ham tadqiq etish maqsadga muvofiq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. OECD. Youth and the Labour Market. OECD Publishing, 2021.
2. World Values Survey Association. World Values Survey: Round 6 – Country-Pooled Datafile 2010–2014 – Madrid: JD Systems Institute, 2014.
3. World Values Survey Association. World Values Survey: Round 7 (2017–2022). – World Values Survey Association, 2022.
4. P.Akhmedova. Интернет как пространство массовой коммуникации. Журнал Социальных исследований, №2, 2024.
5. R.Akhmedova. Welfare as a measure of life satisfaction. Journal of Social researches, №3, 2024.
6. P.Akhmedova. Анализ некоторых индикаторов благосостояния. Журнал Социальных исследований, №SI-2, 2024.

7. <https://happiness-report.s3.amazonaws.com/2024/WHR+24.pdf>
8. World Health Organization. Adolescent mental health. – WHO, 2023.
9. Merton, R. K. Social theory and social structure. New York: Free Press, 1968. 704 p.
10. Bourdieu, P. The Forms of Capital / J. G. Richardson (Ed.) // Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. New York: Greenwood Press, 1986. P. 241–258.
11. Prochaska, J. O., & DiClemente, C. C. Stages and processes of self-change of smoking: Toward an integrative model of change // Journal of Consulting and Clinical Psychology. 1983. Vol. 51, № 3. P. 390–395.
12. Bandura, A. Self-Efficacy: The Exercise of Control. New York: W.H. Freeman and Company, 1997.
13. Luthans, F., Youssef, C. M., & Avolio, B. J. Psychological Capital: Developing the Human Competitive Edge. Oxford University Press, 2007. 240 p.
14. <https://telegra.ph/prezident-respubliki-uzbekistan-podpisalrasporyazhenie-o-merah-po-sovershenstvovaniyu-sistemy-socialnoj-zashchity-naseleniya-re-02-17>
15. Encyclopedia Britannica. Social welfare program // Encyclopedia Britannica. – 2024.

Аннотация: Статья посвящена исследованию благосостояния молодежи Узбекистана, методологической основой которой выступают Исследования Мировых Ценностей (World Values Survey). В статье произведен вторичный анализ кодированных данных шестой (2011г.) и седьмой волн (2022г.). В анализ вовлечены не только традиционные экономические индикаторы, но и субъективные показатели такие, как уровень счастья и удовлетворенности жизнью, здоровье и оценка финансового положения. Такой междисциплинарный подход позволяет выявить динамику изменений в социально-культурной среде и определить факторы, непосредственно влияющие на качество жизни молодежи. Полученные выводы могут быть использованы при разработке государственной молодежной политики и стратегий социального развития, ориентированных на укрепление человеческого капитала.

Ключевые слова: молодежь, благосостояние, World Values Survey оценка уровня счастья, удовлетворенность жизнью, оценка финансового положения.

Abstract: The article is devoted to the study of youth well-being in Uzbekistan, with its methodological foundation based on the World Values Survey (WVS). A secondary analysis of coded data from the sixth (2011) and seventh (2022) waves has been carried out. The analysis includes not only traditional economic indicators but also subjective measures such as levels of happiness and life satisfaction, health status, and assessment of financial situation. This interdisciplinary approach makes it possible to identify the dynamics of changes in the socio-cultural environment and to determine the factors directly influencing the quality of life of young people. The findings can be applied in the development of state youth policy and social development strategies aimed at strengthening human capital.

Keywords: youth, welfare, World Values Survey, happiness level, life satisfaction, financial situation assessment.